Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.

№ 184 (7. 273) 1990 йил 15 август, чоршанба Баҳоси 3 тийин.

Тўла хўжалик ҳисоби: муаммо ва ечимлар

Интизом ва масъулиятда гап кўп

Жамиятда содир бўлаётган қайта қуриш жараёнида партиянинг мавқеи ҳар бир коммунистни ўйлантириши табиий. Ҳатто КПСС XXVIII съездидан кейин барча тоифадаги кишиларнинг нимадир ўзгариш бўлаётганига ишонмай иложи йўқ. Ҳозирги замон коммунистининг вазифаси нимадан иборат, агар у раҳбар коммунист бўлса-чи? Бу саволга жавобни Тошкент тўқимачилик комбинати Бош директори, КПСС XXVIII съезди делегати, Ўзбекистон ССР халқ депутати Б. Қ. ЭРГАШЕВдан сўрадик.

— Ўзига берилган ҳуқуқдан фойдаланган корхона раҳбари, қолаверса, у коммунист экан, зиммасида жавобгарлик, масъулият ҳиссини тўла ҳис эта билиши керак, — дейди Ботир Қодирович. — Ўзи ҳал қилишга қодир бўлган масалани ўзгалардан талаб қилиш, яъни ошкоралик шиорининг ортига яшириниб, жавобгарликдан қочиш шароит талабига мутлақо ёт нарса. Бундайларни мен ҳеч иккиланмай нўноқ раҳбар деб атагим келади. Яна раҳбар лозим бўлганда топширган ишини ростакамига назорат қилмоқчи экан, ўз вақтида талаб қила билиши, ёрдам зарур бўлса ўша одамни ҳимоя қила олиши керак. Негаки, айнан ана шу одамларнинг қилган ишига қараб, энг сўнгги баҳо раҳбарга берилади...

Бинобарин корхонада ҳам шароит ҳавас қилгудек эмас. Ип-йигирув фабрикасидаги хотин-қизлар маиший комплекси биринчи ва иккинчи ишлаб чиқариш жамоаларида бўлса, оқартирув — кимёлаш ва пардозлаш фабрикаларидаги аёллар ҳозиргача буни орзу қилишади. Ваҳоланки, бу ерда ўткир кимёвий нарсалар билан ишлашга тўғри келади. Ўз-ўзидан қўнимсизликнинг туб илдизи ҳам айни шу иш шароитининг ёмонлигига бориб тақалаяпти. Ишчилар нажот излагандек цехдан-цехга ўтиб юрадилар. Имкони борича, осонроқ, тинчроқ иш бўлса. Шароит эса деярли ҳаммасида бир хил. Вазирлик ҳам бекор ўтираётгани йўқ. Режа устига режани белгилаб бераяпти. Энг муҳими белгиланган бу режаларнинг амалга ошиши учун мусобақани авж олдирган. Шароити йўқ жойда бу мусобақанинг қандай тус олишини кўз олдингизга келтириб олаверинг. Қачонки, ишчи озиқ-овқат учун узоқдаги дўконга ёки бозорга чопса, боғчага топширган боласидан хавотир олиб югурса, мусобақанинг минг бир хили ҳам натижа бермас экан. Кейинги пайтда тўқимачиларнинг гапларида илгаригидек норозилик оҳанги эмас, юзларида севинч нигоҳлари тез-тез кўзга ташланадиган бўлди. Бунга биринчи сабаб, юқорида саналган муаммолар Ботир Қодировичнинг ҳаракат дастуридан жой олган бўлса, иккинчи сабаб амалдаги ўзгариш сезиларли жадаллашарди.

Ишлаб чиқариш мутахассислари бўлим ва участкаларида муқим ўринларини эгаллагач, биринчи навбатда зарур бўлган цехларда ускуналарни қайта жиҳозлаш бошланиб кетди. Тўғриси корхонадаги қайта қуришга 80-йилларнинг бошларида қадам қўйилганда ҳеч нарса ўзгармайди-ку, деб пинагини бузмаганлар анча эди. Беҳафсалалилик, ташаббуссизликка ўхшаш кайфиятни нафақат ишчилар орасида, балки жамоа етакчиларида ҳам учратиш мумкин эди. Ҳатто кўпчилик ўн йиллаб қадрдон корхонасини тарк эта бошларди. Бўш қолган иш жойини қандай тўлдирса бўлади? Бунинг ҳам йўли топилгандек бўлди. Кечки ва сиртқи бўлимда ўқиётган олийгоҳ талабалари яхши дастёр чиқиб қолишди. Тарбиячими, муҳандисми ёки журналист вақт ўтган сари тўқув дастгоҳларини бошқаришга ўтди. Йўқ, улар ўрганган бу ҳунарларини ўқишини тамомлагандан кейин давом эттира олмасди. Улар учун муҳими берилган муддатнинг бир амаллаб ўтиши. Бора-бора олийгоҳга кириш илинжида юрган минг-минглаб йигит-қизлар комбинатдан паноҳ топдилар. Бугун иш ўрганиб, эртага ташлаб кетиш улар учун оддий нарса эканини Ботир Қодирович жуда яхши англарди. Бунга чек қўйиш керак. Лекин қандай қилиб? Улар битта бўлса майли, шунча минг ишчи талабанинг ўрнини муқим ишчилар билан қандай қилиб алмаштириш мумкин?! Б. Эргашевнинг таклифи билан тўқувчи, йигирувчи каби асосий касбдаги ишчиларнинг маоши оширилди. Иш ҳақи энди маҳсулотнинг метрига, сифатига, сўнгги натижасига қараб тўланадиган бўлди. Яъни улар илгаригидек 200—300 эмас, ойига 350—500 сўмдан иш ҳақи ола бошладилар. Сўнгги натижа эса кўпроқ пардозловчиларга боғлиқ. Йигирувчи тер тўкиб йигирган ипни тўқувчи қанчалик маҳорат билан тўқимасин, бўз бўёғини ололмай лахтакнинг тарозусини босиб кетаверарди. Буни эҳтимол ижара усули билан енгса бўлар. Директорнинг бу хаёлини ишчилар ҳали қандай қабул қилиши номаълум эди. Мазкур фабриканинг директори Евгений Трофимов ташаббусни қўлга олди. Ишчи коржомасини кийиб, гул босиш цехига кирганда ишчилар чинакамига ҳайратда қолдилар. Тажриба зое кетмади, ишонч оқланди. Кўп ўтмай одамлар орасида «Трофимов бригадаси фалонча сўмдан маош олаётганмиш» деган миш-мишлар тарқалди. Ҳақиқатан ҳам шундай эди. Ишчи бугун қанча сўм ишлаганини, иш натижасини билиб қайтадиган бўлди. Ҳисоб-китобда энди уни ҳеч ким алдамайди, ҳаммаси аниқ-равшан. Кўп ишласа кўп, кам ишласа кам мояна олади.

Пардозлаш фабрикасидаги тажриба ипчилар жамоасига ҳам кўчирилди. Бу ерда сезиларли натижа кўзга кўриниб қолди.

— Бу йилдан бошлаб комбинат ижара усулига ўтказилди, — дейди Бош директор. — Имкони борича маблағларимизни муаммоларни бартараф этишга сарфлайверамиз...

Бартараф этиладиган муаммолар талайгина. Неча йилдирки маблағ ўтказиб туришларига қарамай, тўқимачилар учун уй-жой ажратилмайди. Демак кимдандир нажот кутиб ўтирмай, хўжалик йўли билан уй солишни бошлайвериш керак.

— Уюшқоқликни қўлдан бермасак бу йил 25 миллион сўм соф фойда олишимиз мумкин, — дея ҳисоб дафтарини варақлайди Б. Эргашев. — Бу бизнинг юқори унумли ускуналар сотиб олишимизга, маиший шароитларни яхшилашимизга, уйларимизни қуриб олишимизга имкон яратади. Муҳими, ижара тўғридан-тўғри жаҳон бозорига чиқишимизга йўл очиб бораяпти. Валютани қўлга киритсак, у ёғи яна ишчининг ҳамёнига... Фақат ишни чала қолдирмаслик, ташаббусга бош бўлиш ҳар бир коммунистимиздан темир интизом ва жавобгарликни талаб қилиб қўяди. Умуман, менимча коммунистлар, қаерда, қандай шароитда бўлмасинлар халқ иши учун чинакам камарбаста бўла олишлари шарт. Ана шундагина партия мавқеини мустаҳкамлаб қолмай, ўз йўлини яна ҳам аниқ эгаллайди, жамиятда етакчи сиёсий куч бўлиб қолаверади.

Ф. ҲУСАНОВА.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида бўлиб ўтган семинарда партия қурилишининг долзарб масалалари муҳокама қилинди.

Унда вилоят, шаҳар ва район партия комитетларининг котиблари, район партия комитети ҳуқуқига эга бўлган партия комитетларининг котиблари, умумий бўлимларнинг мудирлари ва ташкилий-партиявий ишлар бўлимлари мудирларининг ўринбосарлари қатнашдилар.

Семинар қатнашчилари КПСС XXVIII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXII съезди қарорлари муносабати билан партия ташкилотларининг иши масалаларини, бошқариладиган бозор иқтисодиётига ўтиш муаммоларини ҳамда бошқа масалаларни муҳокама қилдилар.

Семинар қатнашчилари ҳузурида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи котиби А. С. Ефимов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси Ш. Р. Мирсаидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиби Ж. Ҳамидов нутқ сўзладилар.

(ЎзТАГ).

● **МЕҲНАТИ ЭЛГА МАНЗУР.** В. П. Чкалов номидаги Тошкент тайёрасозлик ишлаб чиқариш бирлашмасининг III даражали Меҳнат Шуҳрати ордени нишондори Равшан Алиев.

Р. Шарипов сурати.

Ўқув йилига шаймисиз?

ТАЙЁРГАРЛИК ҚИЗҒИН

— Янги ўқув йилига аввалгига нисбатан анча пухта ҳозирлик кўраяпмиз, — дейди биз билан суҳбатда Киров район халқ маорифи бўлими мудирининг ўринбосари Нуриддин Жалолов. — Район мактабларида жорий таъмир ишлари деярли тугалланди. Бу ишларни жамоатчилик асосида мактаб меҳнат ўқитувчилари бошчилигида юқори синф ўқувчилари олиб бордилар. Мактабларда ўқувчилар томонидан бўёқчилар, дурадгорлар, оқловчилар бригадалари ташкил қилинди. Ёшларнинг 36 та мактабда олиб борган ижтимоий фойдали меҳнатлари туфайли давлатнинг 150 минг сўмдан ортиқ маблағи тежаб қолинди. Ҳозиргача 36 нафар мактаб тўлиқ таъмирдан чиқарилди. 12, 17, 63, 96, 122, 143-мактаблардаги таъмир ишларини эса Тошкент ремонт-қурилиш бошқармаси олиб бораяпти. Ишлар бошқарма бошлиғи Жўра Мақсудовнинг қатъий назорати остида бораётганлиги туфайли ҳам таъмир ўз вақтида, тез ва сифатли бажариляпти. Барча ишлар августнинг ўрталаригача тўлиқ тугалланиши мўлжалланмоқда.

Юнусобод даҳасининг 4-мавзесидаги маъмурий бино мактаб ихтиёрига берилди. Бу ерда 1100 дан ортиқ ўғил-қизнинг билим олиши учун барча шарт-шароитлар муҳайё.

Таъмир ишларига шаҳар халқ таълими Бош бошқармаси 845 минг сўм, Киров район ижроия комитети 1,5 миллион сўм ажратиб берди. Райондаги оталиқ ташкилотларидан «Узбексельмаш», Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмалари, асбобсозлик заводи, тамаки фабрикаси, жумҳурият автомобиль йўллари вазирлиги 100 минг сўмдан ортиқ маблағ билан ёрдам бердилар. Натижада 9, 246-мактабларда синфлар қайта таъмирланиб, ўқитувчилар учун дам олиш хоналари ташкил қилинди. Баъзи мактаблар газлаштирилиб, айримлари канализация ва иссиқ сув билан таъминланди. Қишки иситиш системалари янгиланди. Ҳамма мактабларга ЭҲМлар ўрнатилди. Мактабларда тир, сув ҳавзалари, ёзги спорт-соғломлаштириш майдончалари ва янги спорт иншоотлари қуриб битказилди.

Янги ўқув йилида мактабларимизда барча ўқувчиларнинг чуқур билим олишлари учун ҳамма шароитлар яратилган.

С. СУЛТОНОВ.

— Янгиликлар — Воқеалар — Хушхабарлар

Пахтакорлар учун

⊙ **ТОШКЕНТ қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи жамоаси пахтакорларимиз учун зарур бўлган «Зангори кема»ларнинг навбатдаги туркумини Қорақалпоғистон ва Хоразм пахтакорларига юборди.** Шунингдек «Ташсельмаш» тамғаси туширилган пахта териш машиналари иттифоқимиздан ташқари жаҳондаги пахта экадиган бир қатор хорижий мамлакатларда ҳам ишлаб турибди. Йилдан-йилга корхона маҳсулотларига қизиқиш ортмоқда.

Корхонада бу йил 10 мингдан ортиқ пахта терадиган машиналар ва улар учун кўплаб эҳтиёт қисмлар тайёрланади.

Маҳсулот сифати ошди

⊙ **ПОЙТАХТДАГИ «Миконд» заводида кейинги пайтда радиотехника анжомларини ишлаб чиқаришга эътибор кучайтирилди.** Заводнинг 15-цехи конденсатор ишлаб чиқаришга ихтисослашган.

Ижара пудратига ўтиш муносабати билан ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифати яхшиланди.

Фойдаланишга тахт

⊙ **ҲАМЗА РАЙОНИНИНГ Қурувчи кўчасида 9 қаватли, 126 хонадонли турар жой биноси фойдаланишга топширилди.**

Ойнаванд айвонлардан иборат шинам хоналарга эга бўлган бу турар жой биносини 2-уйсозлик комбинати жамоаси ўз эҳтиёжи учун ўз кучлари билан қуришди.

Дала ҳовли учун

⊙ **ЭЛЕКТР механика заводи жамоаси халқ хўжалигини электр жиҳозлари, ускуналари билан таъминлаш билан бир йўла пойтахт аҳолисини кенг истеъмол буюмлари билан таъминлашни йўлга қўйишди.**

Бу ерда темир шкаф, айвонга каравотлар, ойна ва айвонлар учун панжаралар тайёрланади.

БУГУН корхона жамоаси харидорлар учун янги маҳсулот—дала ҳовли дарвозаси билан тайёрланган панжарани ҳавола этди. Жамоа шу кунга қадар 80 минг сўмлик кенг истеъмол буюмлари тайёрлади.

Шунингдек корхонада ташкил этилган «Йўлдош» ширкати автомобиль таъмирлаш ишларини бажаради.

Ҳашарчилар ҳиммати

⊙ **ТОШКЕНТ ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари олийгоҳи жамоаси яқинда 1-курсга қабул қилинган талабаларни пойтахт вилоятининг Оржоникидзе район «Правда» колхозига мева ва сабзавот териш ишларига сафарбар қилди.** Улар ушбу кунларда ёз дастурхонида етилган ноз-неъматларни йиғиб олишда жонбозлик кўрсатишмоқда. Бу ҳашар ўз-ўзидан шаҳар аҳолисининг мева ва сабзавот билан таъминлашни яхшилайди.

Таассуротлар билан қайтишди

⊙ **АЛИШЕР Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик Катта театрининг Галия Измайлова бошчилик қилган бир гуруҳ санъаткорлари** Самарқанд вилоятининг Каттақўрғон районида бўлишиб, дала меҳнаткашларига ўз санъатларини намойиш қилишди.

Театрнинг қишлоқ аҳлига мўлжалланган дастурини кўриб томошабинлар мамнун бўлишди. Санъаткорлар ҳам бу ажойиб учрашувлардан катта таассуротлар олиб, куни кеча жонажон пойтахтга қайтиб келишди.

Қизиқиш уйғотмоқда

⊙ **ЎЗБЕКИСТОН ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида тупроқ мелиорациясини яхшилашга доир кўргазма ташкил қилинди.** Унда хилма-хил тасвирдаги 50 дан ортиқ кўргазмалар мавжуд.

Экспонатлар кўпчиликда катта қизиқиш уйғотмоқда.

Қимматли ҳужжат

● **СССР халқлари дўстлиги музейининг ходими М. Эргашева яқинда тасодифан бир хат топиб олган эди.** Ҳамма воқеа эскириб кетган ана шу мактубдан бошланди. Бу мактубни Пётр Иванович Васильев деган жангчи Улуғ Ватан уруши даврида ота-онасига ёзиб йўллаган эди. Мактуб кетидан бўлган изланишлар ёшгина Пётр пойтахтдаги 3652-омонат кассасига урушга жўнашидан олдин мудофаа ишлари учун ўз жамғармасидан 800 сўм инъом қилганлигини исботловчи ҳужжатлар топилди.

Уруш бошланиши билан унинг кўнгилли бўлиб Ватан ҳимоясига отланганн ва жанглардан бирида қаҳрамонларча ҳалок бўлганлиги аниқланди. Яқин кунларда бу ноёб ҳужжатлар музей кўргазмасига қўйилади.

ҚАДИМ-ҚАДИМДАН ОЗАР ва ўзбек халқи маданияти, урф-одатлари ҳамоҳанг бўлиб келган. Икки жумҳурият ўртасида адабий-маданий алоқалар ривож топиб бормоқда. Яқинда Ўзбекистон маданият маркази таклифига биноан қардош Озарбайжон ССРнинг Сальян райони маданият уйи ижодий жамоаси жумҳуриятимизнинг бир қатор вилоятларида бўлиб, маданият ва истироҳат боғларида томошалар кўрсатди. Жумладан пойтахтимизнинг Горький номли маданият ва истироҳат боғида оилавий «Моҳирлар», «Арон» раққосалар дастаси ва «Гюзго» халқ миниатюралар театрининг чиқишлари бўлди.

СУРАТЛАРДА: томошалардан лавҳалар.

Р. Альбеков суратлари.

⊙ **Янгиликлардан хабардор этувчилар Д. ОБЛАЕВ ва Д. САЪДУЛЛАЕВ.**

Янгича ишлаш палласи

⊙ **КУЙБИШЕВ район партия комитетининг навбатдаги пленуми иштирокчилари ҳозирги дамни шундай баҳолашди...**

Пленум қатнашчилари иш бошланишидан бир неча кун олдин ҳал қилинадиган масала билан танишиб чиқиш имконига эга бўлдилар. Айтиш мумкинки, улар ҳужжатлар асоси, ҳал қилиш йўллари бўйича ўз фикр-мулоҳазалари билан пленумга тўпланишди. Шу боис бўлса керак, ҳар томонлама қизғин, жонли мунозара бошланиб кетди.

Пленум ишида мафкуравий, ташкилий-партиявий ва ижтимоий-иқтисодий комиссиялар қайта тузилди. Шунингдек, район партия конференцияси делегатларидан тушган таклиф ва эътирозлар ҳам кўриб чиқилди.

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ БИЛДИРИШИ

Тошкент шаҳар Совети Президиуми халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг учинчи сессияси 1990 йил 7 сентябрь куни соат 10 да Ўзбекистон Компартияси Тошкент вилоят комитетининг Сиёсий маориф уйида бўлишини маълум қилади.

Совет муҳокамасига қуйидаги масалалар киритилмоқда;

— Тошкент шаҳри халқ хўжалигини бошқариладиган бозор иқтисодиёти шароитларида ўзини ўзи бошқаришга ўтказиш концепцияси тўғрисида;

— «Маҳалла (мавзе) комитетлари тўғрисидаги Низом»ни тасдиқлаш ва бошқа масалалар.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети учинчи сессияси ўтказилиши муносабати билан Тошкент шаҳар маҳаллаларининг 1990 йил 7 сентябрь куни очилиши мўлжалланган 1-қурултойи бир мунча кечроқ муддатга кечиктирилади. Бундан биз муштарийларимизни албатта хабардор қиламиз.

Урушмасликка қасамёд қиламиз

Тошкент мактабларининг беш нафар ўқувчиси — «Сен Япония ҳақида нимани биласан?» жумҳурият конкурсининг ғолиблари таътил кунларида Японияга, Фукусима префектурасига таклиф этилдилар. Тошкентдаги 102-мактабнинг юқори синфида ўқиётган бу ўқувчилар мазкур мамлакатнинг иқтисодий тузилиши, сиёсий йўналиши, урф-одатлари ҳамда маданияти тўғрисида талабчан жюри берган саволларга инглиз тилида жуда яхши жавоб қайтардилар. 102-мактаб — «СССР — Япония» Тошкент шаҳар бўлимига жамоа бўлиб аъзо қилинган.

Болалар хорижга учиб кетишди, улар рус ва инглиз тиллари махсус ўқитиладиган мактабларда болалари таълим олаётган япон оилаларида яшайдилар. Бу йил япониялик мактаб ўқувчилари Тошкент, Самарқанд ва Бухорода бўлишади.

— Фукусима префектураси билан Ўзбекистон ўртасидаги икки томонлама ҳамкорлик тўғрисидаги биргаликда тузилган ҳужжатда мактаб ўқувчиларини ўзаро юбориб туришга доир банд бор, — дейди чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти раисининг ўринбосари С. М. Мирқосимов ЎзТАГ мухбири Н. Полянскаяга. Ушбу ҳужжатда фан ва маданият, маориф ва соғлиқни сақлашнинг жуда кўп соҳаларида ҳамкорлик қилиш ҳақида айтилган. Ўзбекистон халқаро муносабатлар, шу жумладан Япония билан муносабатлар яхшиланиши учун қўлидан келган барча ишларни қилмоқда. Биз жаҳондаги ўнлаб мамлакатлар билан яхши муносабатлар ўрнатганмиз.

Яқинда Фукусима префектурасида ўзбекистонлик шифокорларнинг бир гуруҳи бўлди. Ушбу префектура аҳолиси тўплаган маблағга Тошкентда Японияниниг собиқ ҳарбий асирларига ёдгорлик ўрнатилган. Бу ёдгорликка: «Урушмасликка қасамёд қиламиз!» деган сўзлар ёзиб қўйилган.

Футбол

Пешқадамлар ғалабаси

КЕЧА футбол бўйича биринчи лига командалари навбатдаги тур ўйинларини ўтказишди. Тошкентнинг «Пахтакор» командаси Симферополнинг «Таврия» футболчиларини қабул қилиб, 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратиб, навбатдаги ғалабани қўлга киритди.

Қолган учрашувлар қуйидаги натижаларда тугади: «Локомотив» Г — «Зенит» — 2:0, «Факел» — «Нефтчи» — 2:1, «Ростсельмаш» — «Кубань» — 0:1, «Динамо» Ст — «Динамо» Сх — 2:0, «Қайрат» — «Тирас» — 2:2, «Локомотив» М — «Шинник» — 2:1, «Кузбасс» — «Геолог» — 2:1, «Спартак» — «Нистру» — 1:0, «Котайк» — «Металлург» — 2:3.

Энди «Пахтакор» командаси иккинчи даврадаги тўртинчи учрашувни ўз майдонида 17 август куни «Тирас» футболчилари билан ўтказади.

Депутатлар фаолияти

РЕЖАЛИ ИШ ТАРҚАМАС

УЧРАШУВ кутилганидан қизғин ўтди. Сайловчилар бирин-кетин истак ва талабларини баён этишди. Депутат уларни ёзиб олишга зўр-базўр улгурарди. Бу талаблар ичида оила муаммоларидан тортиб боғча қурилишигача бўлган масалалар бор. Бунинг устига ҳар бир сайловчи ўзи билдирган истагининг қачон амалга ошиши муддатигача аниқ билишни хоҳлаяпти. Уларга нима деб жавоб бериш керак? Қани энди бу ишларнинг бажарилиши биргина депутатга боғлиқ бўлса-ю, улар дарҳол амалга ошақолса.

Айниқса Юнусобод даҳасининг 6-мавзесидаги ички йўлларни тартибга келтириш, уларни асфальтлаш устида қизғин тортишув бўлди.

— Қачондан бери бу масала хусусида бонг урамиз. Турли идораларга мурожаат қиламиз. Лекин ҳамон натижа йўқ. Сансалорликнинг ҳам чеки бор-да ахир,— дейишади аҳоли депутатга шикоят қилиб. — Агар сизнинг ҳам қўлингиздан келмаса очиғини айтаверинг.

Охирида район Советининг депутати Қодиржон Сапаев ўрнидан турди.

— Ҳурматли сайловчилар, — деди у,— қайта қуриш, ошкоралик, демократия замонида...

— Бизга чиройли гапни қўйинг, индаллосини айтинг, — унинг сўзини бўлди кимдир.

— Хўб, айтаман. Мен бу истак ва талабларингизни албатта тегишли ташкилотларга етказаман.

— Етказиш керак эмас, талаб қилиш лозим, — яна луқма ташлади биров.

— Бўпти, талаб қиламан.

Хуллас, учрашув чучмал тугади. Бу нарса Қ. Сапаевни ўйлантириб қўйди. Депутат бўлишни орзу қилиб юрган одам бирдан ғалати бўлиб қолди. Ҳа, кўпчилик ишончини оқлаш у ўйлаганчалик осон эмас экан. Орқага чекинишнинг ҳам иложи йўқ. Энди фақат ишлаш керак. Ишлаганда ҳам тер тўкиб елиб-югуриши лозим. Акс ҳолда кўпчилик олдида мулзам бўлиб қолиши ҳеч гап эмас.

— Хўш, сайловчилар ишончи оқланяптими, — сўраймиз депутатдан.

— Ҳаракат қилаяпман. Сайловдан кейин ўтган қисқа муддат ичида анчагина истакларни бажардим. Шулар орасида ўша тортишувга сабаб бўлган даҳа ичидаги йўлларни асфальтлаш талаби ҳам бор. Куни-кеча сайловчилар ҳузурига боргандим. Улар бу сафар мени яхши қабул қилишди. Истаклари адо этилгани учун миннатдорчилик билдиришди. Ҳарқалай секин-аста улар ишончига кириб боряпмиз.

— Иш услубингиз қанақа? Депутатга қай тартибда ишласа қулай бўлади деб ўйлайсиз?

— Ҳар кимнинг иш услуби турлича, албатта. Лекин кексаларнинг режали иш тарқамас деган гапида катта маъно бор. Шахсан мен шунга амал қиламан. Ўзимга белгилаб олган режа асосида иш тутаман. Сайловчилар томонидан берилган талаб ва истакларнинг моҳиятига қараб ойлик ва квартал планлар тузиб олганман.

Биз депутатдан келажак режалари ҳақида сўраймиз.

— Улар жуда кўп, — дейди у.— Масалан, ҳозир Юнусободнинг 6-мавзесида жойлашган 39 ва 45-уйлар оралиғидаги майдонда дам олишга мўлжалланган шийпон барпо этиш, унинг атрофини гулзорга айлантириш истагида юрибман. Қолаверса, дастурим юзасидан бажарадиган ишларим ҳам кўп.

Депутатнинг иш фаолияти ҳақида бир-икки оғиз сўз. 1987 йилдан бери КПСС аъзоси бўлган Қидиржон Сапаев оддий касб эгаси. У узоқ йиллардан бери шаҳримиздаги 1-троллейбус депосида ҳайдовчи бўлиб ишлаб йўловчилар манзилини яқин қилиб келади.

— Ўзим ишлаётган корхона иқтисодиётини яхшилаш, ўзини-ўзи бошқариш орқали ишчи ва хизматчилар, ҳайдовчилар маошини ошириш, иш жойларида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва бекор туриб қолишларга йўл қўймаслик учун курашиб келаяпман, — дейди Қ. Сапаев — Цехларда пухта созланаётган, эрта билан линияга чиқарилаётган машиналар режа миқдоридан юқори бўлиши, машиналарни носозлик оқибатида депога қайтиши камдан-кам содир бўлаётганлиги оқилона иш юритишимизнинг яққол далилидир.

Жамоа олдида йилнинг иккинчи ярми учун режалаштирган вазифаларни уддалаш, ҳаракат линияларига чиқаётган машиналарда 3 миллион 217 минг километр масофани бехатар босиб ўтиб, 26 миллион йўловчи манзилини яқин қилиш ва иқтисодий кўрсаткични 1 миллион 122 минг сўмга етказишда масъулиятли ишлар турибди. Бу улкан вазифаларни амалга оширишда депутат Қ. Сапаев тер тўкиб ишлаяпти.

С. АЛИЕВ.

Бугун—Ҳиндистон мустақиллиги куни

ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК РИШТАЛАРИ

1947 йилнинг 15 августида ҳинд халқи ҳаётида тарихий воқеа юз берди — шу шу куни у деярли икки аср давом этган инглиз истибдодидан халос бўлди ва мустақил деб эълон қилинди. Ҳинд халқи учун том маъноси билан янги ҳаёт, янги давр бошланди.

Шу тарихий кундан бир неча ой бурун, 1947 йилнинг апрель ойида мамлакатларимиз ўртасида алоқа ўрнатилди. Шундан кейин икки мамлакат ўртасида иқтисодий алоқалар ҳам шакллана бошлади. Совет Иттифоқи ёш Ҳиндистон Республикасига ёрдам қўлини чўзди. Имтиёзли шартлар асосида оғир саноатни йўлга қўйишда кўмак берди. 1955 йил 2 февралда Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи Бхилай металлургия заводини қуриш бўйича шартномани имзолади. Бу завод жуда қисқа муддат ичида ишга тушди. У Ҳиндистоннинг иқтисодий мустақиллигини таъминлашда салмоқли роль ўйнади ва энг муҳими, миллий кадрлар тайёрлаш ўчоғи вазифасини бажарди.

Ҳиндистонда Совет Иттифоқининг ёрдамида ўнлаб саноат объектлари қурилди ва қурилмоқда. Улар ичида ҳозир қурилиши ниҳоясига етиб қолган гигант Висакхапатнам металлургия комбинатини алоҳида таъкидлаш жоиз.

Мустақиллик даврида Ҳиндистон тез суръатлар билан юксалди — саноат ишлаб чиқариш 7,5, миллий даромад 4 баравар кўпайди. Ҳиндистон саноат ҳажми бўйича дунёда олдинги ўринлардан бирини эгаллайди. Бир пайтлар мустамлака бўлган бу ўлкада эндиликда замонавий электроника, самолётсозлик, кемасозлик каби муҳим соҳалар кундан кунга ривож топмоқда. Ҳиндистоннинг бу даражага етишида сўзсиз, Совет Иттифоқининг кўмаги салмоқли бўлди. Мамлакатларимиз ўртасидаги ерда бошланган ҳамкорлик коинотга ҳам етди.

Ҳинд ва ўзбек халқи орасида дўстлик, илмий алоқалар азалийдир. IX асрдаёқ буюк аллома Ал-Хоразмий ҳинд олимларининг математикага оид рисолаларини ўрганган, «биринчи ҳиндшунос» Берунийнинг «Ҳиндистон» асари эса бетакрордир ва ҳоказо. Бу ришталар ундан кейинги даврларда ҳам ривожланаверган.

Совет Иттифоқининг Ҳиндистонга кўрсатаётган ёрдамида Ўзбекистоннинг ҳам катта ҳиссаси бор. Чунончи, юқорида номи зикр қилинган Совет-Ҳиндистон иқтисодий ҳамкорлигининг тўнғичи бўлмиш Бхилай металлургия заводига жумҳуриятимиз 1955 йилдаёқ машина ва асбоб-ускуналарнинг дастлабки туркумини жўнатган. Ушбу завод қурилишида Ўзбекистоннинг ўттизга яқин корхонаси иштирок этган. Мамлакатимиз кўмагида қурилган яна бир корхона — Бокаро металлургия заводи қурилишида Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган асбоб-ускуналардан ҳам фойдаланилган. Тошкентдаги «Подъёмник» заводининг кранлари, Чирчиқда ишланган трансформатор станциялари, Тошкент кабели, Самарқанддаги «Кинап» заводининг маҳсулотлари шулар жумласидандир.

Бхилай ва Бокаро заводларидан ташқари Ранчи шаҳридаги оғир машинасозлик, Дургапурдаги тоғ-кон ускуналари, Ҳардвардаги оғир энергетика ускуналари, Корбадаги алюминий заводлари, Бҳакра-Нангал, Тамилнаду, Мадҳья-Прадаш, Уттар Прадешдаги иссиқлик электр станциялари, Матхура, Бараууний, Койяладаги нефтни қайта ишлаш корхоналари ва бошқа кўплаб корхоналарда Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган асбоб-ускуналардан фойдаланилган ва фойдаланилмоқда. Шуни айтиб ўтиш керакки, маҳсулотларни Ҳиндистонга экспорт қилиш бўйича жумҳуриятимиз Иттифоқда РСФСР ва Украинадан сўнг учинчи ўринни эгаллайди.

Кўриниб турибдики, Ҳиндистон билан Ўзбекистон ўртасида ҳамкорлик доираси анча кенг. Лекин ҳали имкониятлар ҳам талайгина. Мамлакатимизда рўй бераётган умидбахш ўзгаришлар, янги сиёсий тафаккур натижаси ўлароқ ҳинд давлат ва сиёсий арбоблари, ишбилармон кишилар жумҳуриятимиз билан кўп томонлама ҳамкорлик қилишга истак-хоҳиш билдирмоқдалар. Бу борада дастлабки қадамлар ташланди. Ўзбекистон шаҳарларида ҳинд фирмаларининг меҳмонхоналар қуриши шу жумладандир. Яқиндагина Ҳиндистон Бош министри В. П. Сингхнинг жумҳуриятимизга сафари, жумҳурият Президенти ва бошқа раҳбарлари билан бўлган суҳбатлар ана шу қизиқишнинг ёрқин далилидир.

Яқин қўшнимиз, дўст ҳинд халқига муваффақиятлар тилаймиз ва Иттифоқимиз билан Ҳиндистон, хусусан, Ҳиндистон билан Ўзбекистон ўртасидаги дўстлик, кўп тарафлама ҳамкорлик ришталари тобора мустаҳкамланаверади ва ривожланаверади, деб умид қиламиз.

Ансориддин ИБРОҲИМОВ. ҳиндшунос, СССР Журналистлар уюшмасининг аъзоси.

ДИЛФУЗАНИНГ ОРЗУСИ. Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси чевари Дилфуза Усмонова элга манзур либослар тиксам дейди.

Х. Мирзакаримов сурати.

Куюнчаклик билан ёзилган

ТЎЛОВЛАР КИМНИНГ ФОЙДАСИГА?

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА Иттифоқ тасарруфидаги корхоналар анчагина. Улар бир неча ўн йиллардан бери еримизни банд этиб, хом ашёларимиздан фойдаланиб келмоқда. Буларнинг эвазига ҳеч қандай тўловлар тўланаётгани йўқ. Агар қандайдир арзимас фоизлар миқдорида тўланаётган тўловлар рўкач қилинадиган бўлса, улар ҳам ҳеч нарсани оқлай олмайди.

Жумҳурият раҳбарларининг сайъи ҳаракатлари туфайли юқорида тилга олганимиз йирик корхоналар жумҳуриятимизга олаётган фойдаларининг 10 фоизини тўлайдиган бўлдилар. Бу ҳақиқат ҳам унчалик янги бўлмасада, ҳарқалай Иттифоққа бўйсунувчи корхоналар фаолиятига бир назар ташлашга ундайди. Хўш, улар бугунги кунда қандай ишлашмоқда? Уларга берилган эркнинг ҳозирча оз миқдорда бўлсада сиқиб қўйилаётгани уларда қандай кайфият уйғотмоқда? Улар бундай вазиятни ўзлари учун зарарсиз бўлиши борасида нималар қилишмоқда? Бу саволларнинг ҳаммаси учун В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси мисолида жавоб топиш мумкин.

Авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ўз келажагини замоннинг йўналишига қараб бошқа корхоналарга нисбатан аввалроқ илғаб олди. Шу боис бўлса керак, иш фаолияти жараёнини тубдан ўзгартиришга, фан-техника ютуқларини амалиётга жорий қилишга, рационализаторлик таклифлари, техник ва технологик ишланмаларни ўз фойдаси учун ишлатишга интилди. Бунинг натижасида жамоа техника ва технологияга оид иқтисодий самараси 3,1 миллион сўмлик 612 та тадбирни ишлаб чиқаришга жорий қилди. Рақамли бошқариладиган 25 та дастгоҳ ўрнатилди. Икки та робот техникасидан ишлаб чиқаришда фойдаланила бошланди. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарувчи термопласт-автоматлар бўлими ташкил қилинди. Бундай тадбирлар бесамара қолмади, албатта. У ўзининг ҳам иқтисодий, ҳам сифат жиҳатидан меваларини берди.

Булардан ташқари корхонада ҳисоблаш техникасидан қўлланиш 24,7 фоиз ишчи вақтини камайтиришга, 10,2 фоиз маъмурий дам олишга чиқиш сонини қисқартиришга, 5,9 фоиз кадрлар сонини камайтиришга сабаб бўлди. Бунинг натижасида 6 минг сўм миқдорида йиллик иқтисодий фойда олишга эришилди. Албатта бу рақамлар замирида жуда катта ташкилотчилик, ишбилармонлик ва меҳнат юки ётибди. Бундан кўз юммаган ҳолда икки ҳолни ҳақиқат тарозусига солиб кўриш ўринли бўлади. Бу — корхона ишлаб чиқаришдан кўрилаётган фойда ва жумҳурият ерини банд этилганидан келаётган зарар. Шу жиҳатдан олиб қараганда 10 фоизлик тўлов ҳам ҳамон йирик корхоналар ҳисобига хизмат қилмоқда.

Д. ҚАЮМОВ.

ЙЎЛ ҲАРАКАТИ ХАВФСИЗЛИГИНИ КЎЗЛАБ

Ўзбекистон ССР Автомотоҳаваскорлар жамияти Марказий кенгаши, Автомотоҳаваскорлар жамияти Тошкент вилоят ва шаҳар кенгашлари ҳамда Тошкент гаражлар ва техникадан фойдаланиш бошқармаси коммунистларининг биргаликдаги умумий партия йиғилиши бўлиб ўтди. Унда КПСС XXVIII съезди делегати — СССР Ички ишлар вазирлиги олий ўт ўчирувчилар мактаби Тошкент филиалининг бошлиғи, юридик фанлари доктори полковник Баҳодир Эргашевич Қосимов сўзга чиқди. У съезд ҳақида, коммунистлар анжумани қабул қилган ҳужжатлар ҳақида гапириб берди, жамоага йўл-транспорт фалокатлари сонини қисқартиришда муваффақиятлар тилади.

Афсуски, ҳали йўл-транспорт фалокатлари тез-тез рўй бериб турибди. Сўнгги вақтларда шахсий фуқароларга қарашли гаражлар сони кўпайди. Ҳозир жумҳуриятимизда 1 миллион 340 мингта шахсий машиналар бор. Жумҳурият автомотоҳаваскорлар кўнгилли жамиятининг вилоят, шаҳар, район кенгашлари ҳузуридаги 2544 бошланғич ташкилотлар жамиятнинг 148705 аъзосини бирлаштирган. Жамиятнинг 5573 фаоли махсус уюшмаларнинг ишида жонбозлик кўрсатаяпти. Шахсий транспорт ҳайдовчилари билан, жамият аъзолари билан йўл ҳаракати қоидаларига риоя қилиш, йўл интизоми ҳақида оммавий тарғибот ишлари олиб борилмоқда. Ана шу мақсадлар учун матбуот, радио ва телевидениедан, кўргазмали қуроллардан фойдаланилмоқда. Ана шу мақсадлар учун харажатлар 16,8 минг сўмдан 29,5 минг сўмгача кўпайди.

Автомактаблар қурилишига катта эътибор берилмоқда. Самарқандда 300 ўринли ҳайдовчилар тайёрлайдиган мактаб қуриб битказилди. Шундай мактаблар Тошкентда, Нукусда, Бухорода қурилаяпти. Синфларни кўргазмали ўқув дарсликлари, қўлланмалари билан жиҳозлаш юзасидан катта ишлар олиб борилмоқда.

Музокараларда сўзга чиққан коммунистлар йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлашдаги камчиликлар, ҳал этилиши керак бўлган муаммолар хусусида тўхталдилар.

В. АБРАМСОН.

Хориждан хабарлар

⊙ БЕЛГРАД. Коммунистлар уюшмаси Босния ва Герцеговина давлат органларидаги ўз фаолиятини тўхтатди. Югославиянинг мазкур жумҳурияти фуқароларининг сиёсий ташкилоти тўғрисидаги қонунга киритилган ўзгартиш ва қўшимчаларнинг оқибати шунга олиб келди. ТАНЮГ агентлигининг хабар қилишича, энди йигирма мингдан кўпроқ коммунист суд қурилиши ва прокуратурада, жамоат хавфсизлиги идораларида ҳамда сиёсатдан четлаштирилган бошқа давлат идораларида сиёсий ташкилот сифатида иш олиб бориши мумкин эмас.

⊙ ПЕКИН. Хитой Сингапур билан дипломатик муносабатлар ўрнатишга тайёр. Сингапур жумҳуриятига расмий ташриф буюрган ХХР Давлат Кенгашининг бошлиғи Ли Пэн шуни маълум қилди.

Синхуа агентлигининг хабар беришича, Жануби-Шарқий Осиёдаги ана шу кичик давлат бош министри Ли Куан Ю хитойлик меҳмон шарафига берилган зиёфатда унинг мамлакати ХХР билан яқин ойлар ичида дипломатик муносабатлар ўрнатишни хоҳлаётганлигини айтди.

Бу Хитой ҳукумати бошлиғининг кейинги тўққиз йил ичида Сингапурга буюрган биринчи ташрифидир.

⊙ ХАРАРЕ. Давлатлараро муносабатларда кескинликни юмшатишга олиб борувчи янги халқаро сиёсий иқлим Африка жануби муаммоларини ҳал этиш учун қулай шарт-шароит яратади. Зимбабве президенти Роберт Мугабе Зимбабве қуролли кучларининг 10 йиллигига бағишланиб якшанба куни ўтказилган тантаналарда шу ҳақда гапирди.

Биз СССР билан АҚШ ўртасида мулоқот йўлга қўйилганлигини табриклаймиз, деб таъкидлади Зимбабве раҳбари. Унинг фикрича, Шарқ билан Ғарб ўртасида ҳамжиҳатлик, ишонч ва ҳамкорлик муҳитининг яратилиши ЖАРда апартеидни тугатиш, Мозамбик ва Анголадаги вазиятни яхшилаш учун жуда мақбул шароитни вужудга келтиришга кўмаклашади.

⊙ НАЙРОБИ. Кениянинг жануби-ғарбидаги Ньянза вилоятида Ламбуе қишлоғига маймунлар «отряди» ҳужум қилди. Уларнинг ҳаракатига қараганда, «операция»га пухта тайёргарлик кўрилган. Эрталаб соат 10 да 20 га яқин маймун маҳаллий бойнинг уйига бостириб кирди. Уй эгасини бурчакка қисиб қўйиб, тўғри ошхонага йўл олди. Маймунлар қоринларини тўйдиргач, уй ёнида юрган товуқларни қувлай бошладилар. «Талончилар»нинг худди шу ҳаракати уларни мағлубиятга олиб келди.

Уй эгаси маймунлар товуқларни қувлаш билан овора бўлиб кетганидан фойдаланиб, яширинган жойидан чиқди ва бақира бошлади. Яқин-атрофда мотам маросими ўтаётган эди. Маросим қатнашчилари ғам-ғусса маросимини қолдириб, маймунлар ҳужумини қайтаришга киришдилар. Бироқ маймунлар ҳам қочишни хаёлига келтиришмади. Улар яна ошхонага кириб, ғамлаб қўйилган таомларни тугатишди, одамларга эса «қўлига тушган» нарсани ота бошладилар. Сабр-бардоши тугаган кишилар таёқларни ишга солишди. Натижада учта маймун ўлдирилди, нечтаси ярадор бўлгани ҳақида хабар қилинмади.

⊙ Шэн Цян ташқи кўриниши билан мактабдаги машғулотларни ҳали хаёлига ҳам келтирмаётган, турли болалар ўйинлари билан машғул бўлган ўз тенгдошларидан ҳеч фарқ қилмайди.

Шэн 10 ойлик бўлганида ота-онаси унга ўйинчоқ сифатида анъанавий рангларга бўялган Хитойнинг ўйин қарталарини бериб қўйишар эди. Ўша пайтдаёқ улар ўғилларининг эслаб қолиш қобилияти кучлилигига биринчи марта эътибор беришганди. Шэн бир ярим яшар бўлганида қадимги кўп сонли шеърларнинг сатрларини ёддан ўқиб бериши, юзгача санаши мумкин эди. Икки ёшга тўлганида болакайнинг отаси—Имун-Маньчжурия мухтор уезди олий ўқув юртларидан бирининг ўқитувчиси у билан математика соҳасида шуғуллана бошлади. Орадан бир йил ўтмай у рақамлар билан эркин муомала қиладиган бўлди. Тўрт ёшида махсус комиссия унинг учинчи синфда ўқишига рухсат берди. У математика бўйича синовдан муваффақиятли ўтди. Унинг энг яхши кўрган машғулоти — мутолаа қилиш.

СУРАТДА: Шэн Цян инглиз тили машғулотида.

Синьхуа—ТАСС сурати.

«Тошкент оқшоми»га жавоб берадилар

«ЛАҒМОН»

⊙ Ана шу сарлавҳа остида «Тошкент оқшоми» рўзномасининг шу йил 9 июнь сонида шанба фельетони босилиб чиққан эди. Унда Тошкент шаҳар аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасига қарашли айрим корхоналарда рўй бераётган нуқсонлар, буюртмаларни сифатсиз бажариш, мижозлар ҳақига хиёнат қилиш, уларнинг талаб-истакларига лоқайд муносабатда бўлиш, айримларида эса умуман шикоят ва мулоҳазалар дафтарлари юритилмаётгани танқид ўти остига олинган эди.

Бу фельетон текшириб, чора кўриш учун Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасига юборилди. У ердан рўзнома муҳарририятига йўлланган жавоб мактубига шу бошқарма бошлиғи вазифасини бажарувчи В. Рянский имзо чеккан. Унда, жумладан, қуйидагилар хабар қилинади:

—«Шуни маълум қиламизки, «Тошкент оқшоми» рўзномасида босилган «Лағмон» сарлавҳали шанба фельетони муҳокама этилди.

Тошкент шаҳар кимёвий усулда кийим тозалаш фабрикаси ўтган 1989 йилда режани бажармади. Бунинг (яъни 72,6 фоиз адо этилганининг) асосий сабабларидан бири — иттифоқимизга чет элдан (яъни Ғарбий Германиядан) келтириладиган асосий кимёвий модда—перхлорэтилен ўз вақтида етказиб берилмади. Натижада фабриканинг ҳамма бўлинма ва қабул пунктлари ишни тўхтатишга мажбур бўлди. Бу эса аҳолига маиший хизмат кўрсатишнинг сусайишига ва шикоятларнинг кўпайишига олиб келди.

Тошкент шаҳар халқ назорати қўмитасининг ходимлари томонидан ўтказилган текширишлар натижасида фабриканинг баъзи бир бўлинма ва қабул қилиш пунктларида қатор камчиликлар аниқланган эди. Чунончи, сифатсиз тозалаш, буюртмани аҳолига ўз вақтида етказиб бермаслик, «Шикоят ва мулоҳазалар» дафтари йўқлиги каби нуқсонлар бор эди.

Маъмуриятнинг шу йил 29 мартда чиқарган 65-буйруғи билан юқорида кўрсатилган камчиликларга йўл қўйганлиги учун бўлинма бошлиқлари Б. Азизов, А. Қаландаров, Д. Акбаров, А. Эгамбердиев, Х. Баталов, Д. Нургалиевлар огоҳлантирилдилар. Бўлинма бошлиқларидан С. Муллажонов ва Х. Усмонов, 5 ва 6-қабул қилиш пунктларининг хизматчилари Л. Ким ва Харитоноваларга ишда йўл қўйган нуқсонлари учун қаттиқ хайфсан эълон қилинди. Фабриканинг бўлинма ва қабул қилиш пунктларидаги камчиликлар бартараф қилинди. Бўлинма ва қабул қилиш пунктлари «Шикоят ва мулоҳаза»лар дафтарлари билан тўлиқ таъминланди.

«Лағмон» фельетонида Тошкент шаҳар сартарошлик хизмати комбинатининг бошлиғи ўз нутқида хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилаш ва мижозлар ҳақига хиёнат қилишга қарши қаратилган курашни кучайтиришга ваъда берганлиги кўрсатилган.

Бугунга қадар комбинат ҳисобига атир-упа молларини етказиб бериш ва усталар билан таъминлаш масаласи ҳал қилинди. Бу тадбир аҳоли учун зарур бўлган хизмат кўрсатиш турини янада яхшилаш имконини беради.

Шу билан бирга, белгиланган нархларга риоя қилиш учун усталар устидан назорат кучайтирилди, қоида бузувчиларга нисбатан эса тегишли чоралар қўлланмоқда. Масалан, 1990 йил январь ойидан бошлаб ўтган давр ичида 50 дан ортиқ киши жазоланди.

Яна шуни хабар қиламизки, Тошкент шаҳар «Рембиттехника» ва «Металлобитремонт» ишлаб чиқариш бирлашмалари Тошкент шаҳар аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасига эмас, балки Ўзбекистон ССР аҳолига маиший хизмат кўрсатиш вазирлигининг «Узрембиттехника» ишлаб чиқариш бирлашмасига бўйсунади».

⊙ МУҲАРРИРИЯТДАН: Бу жавоб хати билан танишгач, таажжубланмасдан иложимиз қолмади. Нега дейсизми! Қаранг, рўзномамизда мазкур фельетон 9 июнь куни босилиб чиққан эди. Аммо шаҳар аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси бошлиғи вазифасини бажарувчи В. Рянский бу фельетонни ҳали ёзиш ҳам хаёлда йўқ пайтда, яъни ҳатто ундан (фельетон босилган кундан) икки ой аввал ходимларга ишдаги нуқсонлари учун берилган жазони рўкач қилаётир. Демак аслида хом ашёни асосий сабаб қилиб кўрсатиб, бошқа хил нуқсонларга йўл қўйган кишиларга нисбатан ҳеч бир чора кўрилмагани равшан. Аксинча бу жавоб хати юқорида номлари кўрсатиб ўтилган ходимлар фельетон чиққандан кейин ишда бирон-бир ўзгариш ясаганликларига оқшомхонларда шубҳа уйғотмайдими, ахир! Қисқаси, муҳарририят Ўзбекистон ССР аҳолига маиший хизмат кўрсатиш вазирлигининг «Узрембиттехника» ишлаб чиқариш бирлашмасидан ва Тошкент шаҳар аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасидан тегишли жавоб кутади!

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

БЕМОРНИ ОШКОР ҚИЛАДИГАН ДАРД

Муштарийлар илтимосига кўра

Ҳурматли муҳарририят! Ниҳоят жонимдан ўтиб кетганидан сўнг Сизларга мактуб йўллашга мажбур бўлдим. Шарқона уялиш-қимтиниш деймизми, касаллигини айтмай ўзига жабр қилишми, хуллас, нима десангиз денг, мени қийнаб келаётган хасталикка чалинмаслик, унинг давоси ҳақида мутахассис маслаҳатини беришингизни ўтиниб сўрайман...

Буни қарангки, «Оқшом» мухлиси ўз хатини шундай сўзлар билан бошлабдию, яна уялиб мактуби сўнггидагина хасталигининг асл номини ёзибди.

Ана шу хат ва рўзномамизга келган бошқа мактублар баҳона биз Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш вазирлигининг бош жарроҳи, жумҳурият проктология марказининг раҳбари, тиббиёт фанлари доктори Саримбек НАВРЎЗОВ билан учрашиб, муштарийларимиздан келган хатларга жавоб беришни ундан илтимос қилдик.

— Ҳамма саволларга бажонидил жавоб қайтаришга тайёрман, — деди Саримбек Наврўзов бир даста мактубларга кўз югуртираркан ва савол назари билан бизга қаради.

— Келинг, бўлмаса гапни шу хасталикнинг келиб чиқиш сабабларидан бошласак.

— Жуда яхши-да! Аввало «Оқшом» мухлисларига шу нарсани айтиб ўтмоқчиман: улар рўзномага давосини сўраб ёзган хасталик қадимдан маълум бўлиб, тиббиёт бобокалони Абу Али ибн Сино ҳам ўзининг машҳур илмий асарларида уларни қандай даволаш усулларини кўрсатиб ўтган. Келишиб олганимиздек, бу хасталикни келтириб чиқарадиган сабабларга тўхталиб ўтайлик энди. Маълумки, бавосил — тўғри ичак пастки қисми веналарининг тугун-тугун бўлиб кенгайишидир. Иссиқ иқлим шароитидаги Ўрта Осиё халқлари ўртасида у айниқса кенг тарқалган. Унинг келиб чиқишига ҳали айтганимдек асосан йўғон ичак иш фаолиятининг бузилиши сабаб бўлади.

— Кечирасиз, узоқ ўтириб ишлайдиганлар орасида ҳам бундай хасталикка чалинганлар кўп-ку.

— Гапингизга тўла қўшиламан. Дарҳақиқат, узоқ ўтириб ишлаш, қабзият, тўғри ичакнинг яллиғланиши, кичик чаноқда ҳар хил ўсимталар пайдо бўлиб, қон томирини қисиши ва бошқа сабаблар бу хасталикни келтириб чиқаради. Ўрта яшар кишиларда кўпроқ учрайди. Аёлларга қараганда эркаклар уч баравар кўп касалланади.

— Халқимиз қовурилган таомларни хуш кўради, хамир овқатлар ҳам кўпчиликнинг «жони». Бунинг устига қалампир ва саримсоқ пиёз ҳам овқатларимиздан аримайди. Хасталикнинг келиб чиқишига бу омиллар ҳам таъсир кўрсатса керак.

— Бўлмасамчи. Айтганингиздек, истеъмол қиладиган овқатларимизнинг ўзига хос хусусияти, яъни аччиқ, қовурилган, кўпроқ хамир овқатларни муттасил тановул қилиш, режа ва меъёрни билмаслик, иссиқ ҳавода тана суюқлигининг тез буғланиши ва ниҳоят кам ҳаракатлилик — буларнинг ҳаммаси йўғон ичак фаолиятининг бузилишига ва унинг шиллиқ қаватининг яллиғланишига олиб келади. Юқорида қайд этилган ўзгаришлар киши организмида таъсир кўрсатиб, пировард натижада бавосил ва бошқа проктологик касалликни келтириб чиқаради.

— Хасталик бошланиши биланоқ шифокорга мурожаат қилинса дарднинг зўрайиб кетмаслиги, олди олиниши мумкин-ку, ахир. Лекин афсуски, шундай хасталикка чалинганлар бепарволик деймизми ёки уялиб деймизми, хуллас шифокорга мурожаат этмай, тишини-тишига қўйиб юришига нима дейсиз?

— Ҳамма иллат мана шунда-да! Дарҳақиқат, шундай хасталикка чалинганлар уялибми ёки қайси шифокорга мурожаат қилишни билмаганликлариданми, ҳар қалай шифокорларга жуда кеч, яъни зудлик билан бавосилини олишдан бошқа илож қолмагандагина мурожаат қиладилар. Ваҳоланки, ўз вақтида, касалликнинг бошланиш даврида уни дори-дармон билан ҳам даволаш мумкин. Яъни касаллик сабаби бартараф этилади, қабзият бўлса мулойим сурги берилади ёки клизма қилинади, оғриқ қолдирувчи модда қўшилган шамча яхши наф беради, ташқи тугуннинг яллиғланиши оқибатида оғриқ пайдо бўлса, шамча қўйиш ярамайди. Бундай ҳолларда «Гепароид» ёки Вишневский мойи суртилади ёки аксинча, иссиқ қилинади: грелка қўйилади, ваннада ўтирилади.

Касаллик зўриққанда бавосил тугунлари девори юпқалашиб, қон кетади ва бу камқонликка сабаб бўлади, беморларнинг дармонлари қурийди...

— Суҳбатимиз мавзуи ўз-ўзидан беморни операция қилишга келиб тақаляпти-ку...

— Ҳа, бавосилни операция қилиш, фақат унинг асоратли формасида, яъни тез-тез қон кетиши натижасида камқонлик бўлса, кучли оғриқ бўлиб шишиб қолганда ва ҳожатга борганда бўртмаларнинг қобиғидан чиқиб қолишида амалга оширилади.

Шуни таъкидлаш керакки, кўпгина проктологик касалликлар белгиси бир-бирига жуда ўхшаш. Аммо бунинг орқасида айрим ёмон ўсмалар белгиси ҳам бўлиши мумкин. Шу боисдан нажасда қон аралашган, йиринг, шиллиқ моддалар бўлса, ич юришмаса ёки аксинча ёзилиш тезлашганда кечиктирмасдан шифокорга мурожаат қилиш керак.

— Муштарийлардан келган кўпгина хатларда бавосилдан қандай қутилиш ва унинг олдини қандай қилиб олиш мумкинлиги ҳам сўралган...

— Уларнинг аҳволини тўғри тушуниш ва ҳис этиш керак, албатта. Чунки касалликни даволашдан унинг олдини олиш минг марта афзал-да! Бавосилнинг олдини олиш масаласида айтадиган гапим шу: аввало овқатланиш режимига риоя қилиш, овқат таркиби ва унинг турлари катта аҳамият касб этади. Асосан қабзиятнинг (ичи юришмасликнинг) олдини олиш керак. Чунки, юқорида айтилганидек, бавосил ва бошқа проктология касалликларнинг одамда рўй бермаслиги учун аввало парҳезга риоя этиш керак. Тўғри ичакда узоқ вақт тўпланиб қолган ва қаттиқлашган нажас ичак деворининг томирини сиқади, шиллиқ қаватни тирнайди, жароҳлайди. Шу боисдан ҳар хил касалликлар келиб чиқади. Демак, киши ўзининг ичи равон бўлиши чора-тадбирларини кўриб юриши керак.

— Бунинг учун нима қилиш керак? Шу ҳақда ҳам икки оғиз гапирсангиз.

— Мева-сабзавотлар, кепакли нон, сут-қатиқли овқатлар, ўсимлик мойи, ўрик ва анжир қоқилари, майиз, кўкатлар ва резаворлардан мунтазам равишда истеъмол қилиш яхши натижалар беради. Наҳорга совуқ сув ёки мева шарбати, кечқурун эса 1 стакан қатиқ ҳам айни муддаодир.

Мурчли, қалампирли, сиркали овқатлар, хом пиёз, саримсоқ пиёз, турп ичак фаолиятига салбий таъсир кўрсатувчи моддалар эканлигини ҳам унутмаслик керак.

— Суҳбатимиз мухтасар бўлиб боряпти. Илтимос, энди проктология нима, бу касалликларнинг турлари ҳақида ҳам гапириб берсангиз. Бундай дейишимизнинг боиси кўпчилик муштарийларимизни худди шу саволлар қизиқтиряпти-да.

— Проктология — тўғри ва йўғон ичак касалликларини ўргатувчи фандир. Ҳозирча аниқланиб, даволашимиз имкони бор даражасида бўлган ўндан ортиқ турлари мавжуд. Кейинги йилларда шу соҳада бирмунча ютуқларга эришилди. Бу касаллик турларига бавосил, тўғри ичак оқмаси, ичак ёрилиши, тўғри ичак тушиши, ичак яралари ва ўсимталари, сурункали қабзият, ичакнинг туғма нонормал ривожланиши ва бошқалар киради.

Совет Иттифоқида проктология нисбатан яқиндан ривожлана бошлади. Асосан Москвадаги проктология илмий-текшириш олийгоҳи ходимларининг қўшган катта ҳиссаси туфайли бу соҳа фан сифатида ривожлана бошлади ва илмий йўналишга қўйилди.

Жумҳуриятимизнинг Соғлиқни сақлаш вазирлиги кўрган чора-тадбирлар туфайли қисқа вақт ичида пойтахтимизда ва барча вилоятларда проктология марказлари ташкил топди. Улар етарли даражада жиҳозланган, етук билимга эга бўлган ходимлар аҳоли саломатлиги йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилишмоқда. Ҳозирги пайтда жумҳуриятимиздан марказий шаҳарларга бориб даволаниш учун деярли ҳожат қолмади десак ҳам бўлади.

Аммо, олдинда ҳам бажарилиши керак бўлган вазифалар анчагина. Айтайлик, бизда проктология касаллигининг олдини олиш мақсадида қилинаётган ишларимиз етарли эмас. Халқимиз ўртасида ташвиқот етарли даражага олиб чиқилгани йўқ.

Соғлом ҳаёт, меъёрида ишлаш ва овқатланишни йўлга қўйиш, аччиқ ва спиртли ичимликларга ружу қўймаслик ва айниқса жисмоний тарбия билан шуғулланишнинг муҳимлигини тушунтириш кўпгина касалликларнинг олдини олиш демакдир.

Эндигина тетапоя бўлиб келаётган проктология соҳасини жумҳуриятимизда юқори даражага кўтариш олий ниятимиздир. Ана ўшанда биз бугун «Оқшом» муштарийлари ўз мактубларида ташвишланиб ва мадад сўраб ёзган хатлар миқдори анча озайган, бу билан аҳолининг нохуш хасталикдан, яъни қанчалик қимтиниб, уялиб яширгани билан беморни барибир ошкор этиб қўядиган бавосил касаллигидан азият чекиши бир мунча камайган бўларди. Биз, шифокорлар эса бу борада қўлимиздан келган барча чора-тадбирларни кўришга камарбастамиз. Бунга ишончингиз комил бўлсин!

Жарроҳ билан Саид БОБОЕВ суҳбатлашди.

САЛОМАТЛИК ПОСБОНЛАРИ. СУРАТДА: шаҳримиздаги 7-шифохона нефрология (буйракни даволаш) бўлимининг қўли енгил шифокорлари (чапдан ўнгга) бўлим мудири Собит Азизов, даволовчи врач Валида Иноғомова ва ҳамшира Феруза Тошпўлатова.

Х. Мирзакаримов суратлари.

ДАСТЛАБКИ ҚАДАМ

ТОШКЕНТ Давлат тиббиёт олийгоҳи жумҳуриятимиздаги тўнғич олий ўқув юртларидан бири ҳисобланади. У фақатгина жумҳуриятимиз учун эмас, қолаверса бутун Ўрта Осиё жумҳуриятлари учун ҳам малакали шифокорлар тайёрлайди. Тиббиёт олий ўқув юрти яна бир хайрли ташаббусга қўл урди. Санитария-гигиена куллиётининг тажрибали мураббийлари ҳозирда айниқса Ўрта Осиё ҳудудида авж олган болалар ўлимини камайтириш мақсадида 8 нафар иқтидорли талабани саралаб, улардан мактаб шифокорларини тайёрлаб, вилоятларда ишлаш учун сафарбар этишди. Бу хайрли ташаббусни амалга оширишда болалар ва ўсмирлар гигиенаси кафедраси ўқитувчилари доцентлар Л. Енина, Х. Убайдуллаев, болалар касаллиги кафедраси доценти Д. Назарова ва ассистент Р. Миржўраевалар катта ҳисса қўшдилар.

Яқинда кечаги талаба — бугунги шифокорлар учун унутилмас кун бўлди, улар устозлари олдида халқимиз соғлиғи йўлида сидқидилдан меҳнат қилиш учун қасамёд этишди. Сўнг бўлажак шифокорларга диплом топшириш маросими бўлиб ўтди. Собиқ талабалар, — Фахриддин Мадумаров, Назира Рўзиматова ва Рўзимурод Хуррамовлар ўз вилоятларига бориб иш бошлар эканлар, шифокор деган шарафли номни оқлаш учун чин юракдан хизмат қилажакларини, бу хайрли ишни амалга оширишда устозларидан ўрганган бор билим ва тажрибаларини ишга солиш вақти етганини айтдилар.

Ҳайитали ХОЛМИРЗАЕВ.

Китоб жавонингизга

Гулдек нозик, тошдек қаттиқ

БИР донишманд шогирдларини ёнига чорлаб шундай савол берибди:

— Ҳаёт манбаи нима? Ҳаёт нима билан ширин?

Шогирдлар табиатнинг борки инъомларини бир-бир санаб чиқибдилар. Донишманд тасбеҳини ўгирганича, кўзларини юмиб, уларнинг сўзларини сукут билан тинглабди.

Пойгакда ўтирган шогирд:

— Табиат — зурриёт билан тирик! — дебди.

— Ажаб, жавобингни бизга изоҳлаб бер, — дебди сукутдан бош кўтариб устоз.

— Табиат қонуниятининг бош мезони — зурриёт қолдириш. Тирик мавжудот борки, эртанги кун билан яшайди, насл-насабини давом эттириш учун доим курашиб келади. Инсон ҳаёти фарзанд билан, унинг одоби ва баркамоллиги билан гўзал ва ширин!..

Бу ривоят тиббиёт фанлари номзоди Жуманазар Бекназаровнинг «Медицина» нашриёти чоп этган ва кенг китобхонларга мўлжалланган «Гулдек нозик» рисоласида илгари сурилган маърифий-тарбиявий муддаонинг моҳиятини рамзий ифодалайди.

Жуманазар Бекназаров кўп йиллардан бери Тошкент шаҳри болалар шифохоналарида жарроҳлик қилади, Ўрта Осиё педиатрия олийгоҳида талабаларга сабоқ беради. Шифокор бу рисоласида ҳаётда ўз кўзи билан кўрган, тажрибаларидан ўтказган — болаларда учровчи туғма жинсий нуқсонлар, даволашнинг тиббий белгиларини аниқлаш, олдини олиш чора-тадбирларини ҳаётий мисоллар воситасида баён қилади.

Баҳор либосини кийган заминни бир ҳайқириқ ларзага солди.

— Мен отаман! Ҳа, ота бўлдим!

Алвон лолалар тўшалган адир бўйлаб бир йигит қуёшга томон қучоғини очганча югурмоқда. У ўзида йўқ хурсанд. Қувончи оламга сиғмайди. Дилидан отилиб чиққан ҳайқириқ тилига кўчади:

— Мен отаман! Ота бўлдим!

Гўё унинг қувончига шерик бўлгандек, қушлар жўшиб сайрашади, ирмоқлар ўзанига сиғмай оқади. Енгил майин шабада баҳор гулларидан бўса олади.

— Саиджон... Саид! — ташқаридан эшитилган ғуборсиз овоз гуллар тагини чопаётган Саиднинг эътиборини ўзига тортди...

Умр зийнати — фарзанд қувончидан сармаст. Ботирнинг бу ҳиссиётли дамлари келин-куёвлик либосини кийгандан бир йил ўтгач ҳар бир навқирон йигит ва навжувонга бегона эмас...

Ботир уйлангандан сўнг изтироблар чоҳига тушиб қолади. Келин олдида эркаклик шаънини уддалолмаган йигит ўз ёғига ўзи қовурилиб охир бўйнига сиртмоқ тортади. Тасодиф туфайли тирик қолган Ботирга шифокор дўсти Саид ёрдамга келади. Ботир даволаниб зурриёт қолдириш мақомига — фарзанд кўриш ва ота бўлиш бахтига мушарраф бўлади.

«Гулдек нозик» китобида ана шундай бири-биридан таъсирли ўнлаб лавҳаларни ўқиймиз. Муаллиф бу лавҳалар орқали тиббиёт тилида гипоспадия деб аталадиган, яъни пешоб чиқариш канали орқа (пастки) деворининг ҳосил бўлмай қолиши билан пайдо бўладиган туғма касаллик ҳақида ўқувчида муайян тасаввур уйғотади.

«Қиз қалби нозик...» лавҳасида шифокорнинг «оқ халатига» доғ тушириб юрган врач аёлнинг одамларга ноинсоний муомаласи, ноўрин айтилган бир оғиз сўзи бир оила бошига ҳадсиз изтироблар, гулдек нозик қиз бола шаънига маломатлар келтиргани баён этилади.

Истагим шуки, азиз китобхонлар, «Гулдек нозик» рисоласини албатта ўқиб чиқинг! Унда замонавий илмий тиббий маълумотлар асосида жинсий тарбия ва соғломлик, жисмоний чиниқиш, озодалик, югуриш, сузиш, бадантарбия, овқатланиш билан боғлиқ тавсияларни ўқийсиз, баъзи туғма нуқсонлардан халос бўлган кичик ва катта ёшдаги одамлар тақдиридан бохабар бўласиз! Гулдек нозик, тошдек қаттиқ ҳаётнинг қайғули ва қувончли дамларига бардош, тасалли топасиз!

Ғулом ҒАФУРОВ, филология фанлари номзоди, доцент.

ГЎДАК СОҒЛОМ ТУҒИЛСИН

МАЪЛУМКИ, бола саломатлиги тўғрисида ғамхўрлик қилиш ҳали у туғилмасиданоқ бошланади. Ҳомила 6-8 ҳафталик бўлганидан бошлаб аёл мунтазам равишда аёллар консультациясининг назоратида бўлиб, акушер-гинекологга, терапевтга, тиш шифокорига кўриниши лозим. Икки марта умумий қон анализи ва қон гуруҳи, резус-факторлари текширилади. Ҳар ойда пешоб анализ қилиб турилади.

Ҳомиладорлик даврида касал бўлган аёллар пала-партиш дори-дармон ичиши натижасида касал болалар туғилиши мумкин. Шунингдек, ҳомиладор аёлнинг тўла сифатли овқатланмаслиги, оғир токсикозлар ўтказиши, рентген нурлари билан узоқ вақт нурланиши, асаб системасини бузадиган муомала ва ҳаракатлар туғиладиган болага таъсир қилмай қолмайди. Бу баъзан, бола тушишига, муддатидан олдин туғилишига ва кейин нимжон бўлиб ўсишига олиб келади.

Кейинги вақтларда болаларда туғма касалликлар пайдо бўлиши кўпроқ учрамоқда.

Ҳомиладорликнинг биринчи ярмида аёлга хоҳлаган овқатни, иккинчи ярмидан бошлаб эса сут, ўсимлик маҳсулотларни кўпроқ ейиш тавсия этилади. Қайнатилган гўшт, балиқ, сузма, тухум ейишга рухсат берилади. Агар ҳомиладор аёлда баъзи бир озиқ-овқатларга нисбатан аллергия бўлса, уларни емаслиги керак, охирги ойларида овқат билан туз ва суюқликларни камроқ истеъмол қилиш лозим. Ҳомиладор аёл охирги ойларда ҳар хил витаминлар ичиб туриши зарур. Овқатланиш, дам олиш режимига албатта риоя қилиши шарт.

Бўлажак она бир меъёрда ҳаракат қилиши лозим ва ҳар куни 2-3 маҳал сайр қилиши керак, чунки ҳомила кислородга жуда муҳтож бўлади. Ҳомиладорлик даврида аёллар кенг кийим кийгани маъқул ва 6 ойликдан бошлаб махсус бандаж тақиш тавсия этилади. Аёл ҳар куни гигиеник жилварак қабул қилиши, шунингдек, тишларини ҳар куни тозалаб, овқатдан кейин оғзини чайиши зарур. Сут безларини охирги ойларда массаж қилиш ва кўкрак учини қуюқ чой билан ювиб туриш керак. Ҳомиладор аёл юқумли касалликлардан ўзини эҳтиёт қилиши тавсия этилади.

Фаол ҳаракат қилиш, хусусан пиёда юриш ҳомиладор аёл учун туғруқ пайтида жисмоний ва маънавий куч-қувват сарф қилишга энг яхши тайёргарлик ҳисобланади. Ҳомиладор туғиш учун профилактик тайёргарликка доир машғулотлар ва болалар поликлиникасида оналар мактабига ўқишга қатнаши шарт.

Болалар поликлиникасининг участка ҳамшираси ҳомиладор аёлни ҳомиладорликнинг 28 ва 32-ҳафтасидан бошлаб патронажликка олади ва берилган маслаҳатларни бажараётганини текшириб туради.

Туғилган чақалоқни бир ҳафтадан кейин уйга чиқаришади ва уни участка педиатри ва ҳамшира 1-2 кун ичида келиб кўришиб, ўз маслаҳатларини беришади. Биринчи ой ичида 3-4 марта ва кейинги ойлар давомида 1 марта текшириб, боланинг ўсишини, овқатланишини, ривожланишини кузатиб туришади.

Шу айтилган маслаҳатларга риоя қилган ота-оналар, гўдакнинг соғлом туғилишига ва ўсишига эришадилар.

Назира ҒАНИЕВА, Тошкент шаҳар шифокорлар малакасини ошириш институти 1-педиатрия кафедрасининг доценти.

Тўхтасин МИРСАЪДИЕВ, кафедра ассистенти.

Муҳаррир ўринбосари С. Б. ЁҚУБОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ДОРИЛФУНУНИНИНГ

МАДАНИЯТ САРОЙИДА

15 АВГУСТДАН

II қават майдончасидаги ГИЁҲ-ШАРБАТ хонаси

ҚАЙТА ТИКЛАНАДИ

Қабулни гиёҳшунос — халқ табиби Сергей Иванович ПОСТНИКОВ олиб боради.

Маслаҳатлар Сибирь ва Узоқ Шарқ районларида аниқ бир соатда ва кунларда териб келинган, шахсан ўзи тўплаб келган гиёҳлардан қандай фойдаланиш ҳақида боради.

Халқ табибларининг қадимий усуллари ва дори тайёрлаш жараёнлари қўлланилади.

Қабул кунлари: душанба, чоршанба, жума соат 15 дан 18.00 гача.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Олий ўқув юртлари шаҳарчаси, Маданият саройи (28, 34, 87-автобуслар; 4, 8-троллейбуслар; 9, 12-маршрутли таксиларнинг «Тошкент Давлат дорилфунуни» бекати).

Ҳисоблаш техникаси ва информатика Бутуниттифоқ илмий-ўқув марказининг

ЎРТА ОСИЁ ФИЛИАЛИ

Халқ дорилфунунининг информатика ва ҳисоблаш техникаси куллиётларига

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тингловчилар ҳисоблаш техникаси ва математика асослари бўйича билим оладилар ва шахсий компьютер билан ишлашни ўрганадилар.

Ўқув дастури 4 ойга мўлжалланган бўлиб, лекцияларни ва шахсий электрон ҳисоблаш машинасидаги амалий машғулотларни юқори малакали мутахассислар ўтказадилар.

Таълим — пуллик. Абонементнинг баҳоси — 100 сўм. Кундузги бўлимларда ўқийдиган талабалар учун — 75 сўм, мактаб ўқувчилари учун — 50 сўм.

Машғулотлар — 9 сентябрдан бошланади, якшанба кунлари соат 10 дан 14.00 гача ўтказилади.

Кўрсатмалар бериш ва абонементларнинг тарқатилиши 1990 йил 2 сентябрь соат 10 дан 12.00 гача Тошкент шаҳри, Киров кўчаси, 4-уйда ўтказилади.

Маълумотлар олиш учун телефон: 33-50-61.

Ўзбекистон ССР халқ таълими нозирлиги Ўрта Осиё темир йўл қурилиши трестига ва базасига қарашли

15-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1990-1991 йил учун

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА 9-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТЛАРНИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Қурилиш машиналарини ремонт қилиш технологияси бўйича слесарлар, монтажчи, ғишт терувчилар, бўёқчи-сувоқчилар, дурадгор, дурадгор-мебелчилар, автоматика ва телемеханика қурилмалари билан жиҳозлаш бўйича монтёрлар, электр пайвандчилар, электр ва газ пайвандчиси ва плита ўрнатувчилар.

БИР ЙИЛЛИК ГРУППАЛАРГА 11-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТЛАР ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

электр-пайвандчи, электр ва газ пайвандчи, дурадгор, дурадгор-мебелчилар, қурилиш бўёқчиси, ғишт терувчи ва пардозловчилар, авточилангарлар. 30 сўм стипендия тўланади. Совет Армиясини 1990 йил май ойида тугатганларга 75 сўм стипендия берилади.

ҚИЗЛАР УЧУН:

Давлат жамғарма кассаларида ишловчи «кассир-контролёрлик»ка фақат йўлланма билан келганларга ойига 70 сўм стипендия тўланади.

Бичувчи-тикувчиликка фақат пропискаси бўлган қизлар қабул қилинади ва ойига 30 сўм стипендия тўланади.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ҳамма ўқувчиларга иш ҳақининг 50 фоизи тўланади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

ЎҚИШ ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртини аъло баҳоларга тамомлаганлар олий ва ўрта махсус билим юртларига имтиёзли шартлар билан қабул қилинадилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАН ЎҚУВЧИЛАРГА ЎРТА ОСИЁ ТЕМИР ЙЎЛ ҚУРИЛИШИ БОШҚАРМАЛАРИ ТРЕСТИГА ЙЎЛЛАНМА БЕРИЛАДИ.

Билим юртида ётоқхона мавжуд. Жумҳуриятимиз вилоятларидан келганлар жой билан таъминланадилар.

Шунингдек билим юртида бадиий ҳаваскорлик, техника ижоди, спорт секциялари ишлаб турибди. Билим юрти касблар ва умумтаълим фанлари бўйича ўқув базасига эга.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки аттестат, медицина справкаси, турар жойидан справка, 6 дона фотосурат (3х4 см).

Билим юрти қўнимгоҳи: Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, Слоним кўчаси, 113-уй, 26, 5, 23, 154-автобусларнинг «Иззат»; 3, 23-трамвайларнинг «Котельная» бекатлари. Телефонлар: 96-17-61, 96-43-41.

«АГФА-еварт» фирмаси материалларидан тайёрланган

ФОТОСУРАТЛАРНИ САҚЛАШ МУДДАТИ

100 ЙИЛГА МЎЛЖАЛЛАНГАН

Энг янги хорижий ускуналар ўрнатилган ҳаваскорлик фотосуратларини қайта ишлаш маркази (ҲФҚИМ) ходимлари

«АГФА» рангли фотоплёнкаларини 60 дақиқада чиқаришга кафолат беради.

Марказ манзили: Тошкент шаҳри, Ленин шоҳкўчаси, 73-уй.

Телефон: 56-43-53.

Ишлаш учун яна «С-41» жараёнига мўлжалланган «Кодак», «Фуджи», «Коника», «Сокура» фотоплёнкалари ҳам қабул қилинади.

Хорижий плёнкаларни харид қилишга «Тошкент шаҳар суратхоналар идораси» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ҳаваскорлик фотосуратларини қайта ишлаш маркази кўмаклашади.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ

СИЗНИНГ ИШОНЧЛИ ШЕРИГИНГИЗ

СССР Жамғармалар банки Сизга Совет Иттифоқининг бутун ҳудудида Жамғармалар банки муассасалари томонидан аҳолига кўрсатилаётган хизматлардан фойдаланишни таклиф қилади

СИЗ БУ ЎРИНДА ОМОНАТЛАР, СЕРТИФИКАТЛАР, 1982 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЕМИ ОБЛИГАЦИЯЛАРИ, ДАВЛАТ ХАЗИНА МАЖБУРИЯТЛАРИ ҚАБИ ТУРЛАРИ ОРАСИДАН ЎЗ МАНФААТЛАРИНГИЗГА ЭНГ МАҚБУЛ КЕЛАДИГАНИНИ ТАНЛАБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН.

ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ СИЗНИНГ ХОҲИШИНГИЗГА МУВОФИҚ:
САВДО, МАИШИЙ ХИЗМАТ, КОММУНАЛ ВА БОШҚА КОРХОНАЛАР БИЛАН НАҚД ПУЛСИЗ ҲИСОБ-КИТОБ ИШЛАРИНИ ОЛИБ БОРАДИ;
СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИНИНГ 1982 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЕМИ, МАҚСАДЛИ ФОИЗСИЗ ЗАЕМИ ОБЛИГАЦИЯЛАРИ, СЕРТИФИКАТЛАРИ ВА СССР ДАВЛАТ ХАЗИНА МАЖБУРИЯТЛАРИНИ САҚЛАШ УЧУН ҚАБУЛ ҚИЛАДИ;
МАТЛУБОТ ЭҲТИЁЖЛАРИ УЧУН КРЕДИТ БЕРАДИ.
СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ СОВЕТ ТИНЧЛИК ФОНДИГА, СОВЕТ МАДАНИЯТ ФОНДИГА, В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СОВЕТ БОЛАЛАР ФОНДИГА ВА БОШҚА ФОНДЛАРГА, ШУНИНГДЕК, ДАВЛАТ, КООПЕРАТИВ ВА БОШҚА ЖАМОАТ ТАШКИЛОТЛАРИГА ТОРТИҚ ҚИЛИШ УЧУН ИХТИЁРИЙ БАДАЛЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.

ЎЗ ВАҚТИНИ ҚАДРЛАЙДИГАНЛАР УЧУН: СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ

Сизнинг ҳисобингизда сақланаётган омонатдан пул миқдорини чиқариб ташлаш йўли билан уй, газ, электр қуввати, телефон, фарзандларингизнинг болалар муассасаларида тарбияланганлиги, коммунал ва бошқа хизматлар учун бир марталик ёки узоқ муддатли топшириқ бўйича ҳисоб-китоб қилади.

Топшириқ расмийлаштириладиган бланкаларни СССР Жамғармалар банкининг исталган муассасасидан олишингиз мумкин.

НАҚД ПУЛСИЗ ҲИСОБ-КИТОБЛАР — ҲОЗИРГИ ЗАМОН КИШИСИНИНГ ИШ УСЛУБИ!

ПУЛЛАРИНГИЗНИ СССР ДАВЛАТ ХАЗИНА МАЖБУРИЯТЛАРИДА САҚЛАНГ!

СССР Жамғармалар банки ҳар йилги

10 ФОИЗЛИК

оширилган даромад олинадиган давлат қимматли қоғозларини тавсия этади.

СССР Давлат хазина мажбуриятлари 1990 йилдан бошлаб 8 йиллик муҳлатга 1.000, 500, 100 ва 50 сўм қимматида чиқарилган.

Даромад мажбуриятлар сотиб олинган йилдан кейинги келадиган йилдан бошлаб улардаги купонлар (ҳар бир йил учун ажратилган катаклар) бўйича йилда бир марта — 1 январдан кейин тўланади.

Агар Сиз хазина мажбуриятларини сотишга зарурат сезсангиз, бу ишни СССР Жамғармалар банкининг исталган муассасасида амалга ошира оласиз.

СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ ТАВСИЯ ЭТАДИ:

ЙИҒМА ОМОНАТЛАР

— ойлик бадаллар мунтазам тўлаб борилганда ва пулларингиз камида 10 йил сақланганда йилига 4 фоиздан даромад олиш кафолатлидир.

Агар Сиз омонатни 10 йилдан илгарироқ олмоқчи бўлсангиз ёки қаторасига 6 ой ва ундан кўпроқ муддат мобайнида бадалларни тўламаётган бўлсангиз, Сизга йилига 2 фоиз ҳисобидан даромад тўланади.

ШАРТНОМАВИЙ ОМОНАТЛАР БЎЙИЧА — ЙИЛИГА 4 ФОИЗ ДАРОМАД

СССР Жамғармалар банки 500 сўм ва ундан ортиқ миқдордаги пул маблағларингиз камида 5 йил давомида банкда сақлангани учун Сизга йилига 4 фоиз ҳисобидан даромад тўлайди.

ДАВЛАТ МАҚСАДЛИ ФОИЗСИЗ ЗАЁМЛАРИГА ДОИР ЯНГИЛИКЛАР

Давлат мақсадли фоизсиз заёми облигациялари ва СССР Жамғармалар банкининг давлат хазина мажбуриятлари эгаларининг манфаатларини муҳофаза қилишни таъминлаш ва уларни тарқатиш тартибини соддалаштириш мақсадларида СССР Вазирлар Кенгаши ўзининг 1990 йил 7 июлдаги қарори билан қуйидагиларни жорий қилади: агар давлат мақсадли фоизсиз заёми облигациялари бўйича буюм олиш вақтига келиб (енгил автомобиллар бундан мустасно) унинг нархи облигация қийматидан ортиқ бўлган тақдирда унинг эгаси буюмни облигацияда кўрсатилган нархда сотиб олади.

СССР Жамғармалар банкига 1990 йил 15 июлдан бошлаб давлат мақсадли фоизсиз заёмларининг облигацияларини эркин сотишга (енгил автомобиль олиш учун бериладиганларидан ташқари) ижозат беради.

Давлат мақсадли фоизсиз заёми облигацияларининг эркин савдоси СССР Жамғармалар банкининг барча район бўлимлари томонидан амалга оширилади. Бу ҳолда, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлардаги тузган рўйхатга киритилган фуқаролар рўйхат тузилган кундан бошлаб уч ой давомида облигацияларни сотиб олишлари лозим. Ана шу муҳлат ўтиб бўлгандан кейин сотиб олинмаган облигациялар эркин савдога чиқарилади.

АГАР СИЗ БОШҚА ЖОЙГА КЎЧИБ ЎТГАН БЎЛСАНГИЗ...

ПУЛЛАРИНГИЗНИ ЎЗИНГИЗНИНГ БАНКДАГИ ҲИСОБИНГИЗДАН ОЛИШГА ШОШИЛМАНГ!

Сиз ўз маблағларингизни СССР Жамғармалар банкининг исталган муассасасига омонат бўйича ҳисобига киритиш ёки ўтказилган пул миқдорини тўлаш юзасидан топшириқ беришингиз мумкин.

Омонатни тўлиғича ёки қисман, шунингдек, нақд пуллар Жамғармалар банкининг шаҳарлар ва районлардаги бўлимларида тўлаш учун ўтказиш мумкин.

Сиз телеграф тасдиғи асосида пул жўнатмаси зарур манзилга келиб тушмасданоқ омонатингизни олишингиз, шунингдек, омонатни телеграф бўйича талаб қилиб олишингиз мумкин.

СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ

давлат заёмлари ва сертификатларини уларнинг эгалари талаб қилиб олгунга қадар сақлаш учун қабул қилади.

Сизнинг истагингизга биноан СССР Жамғармалар банки муассасалари ютуқлар тиражининг жадваллари бўйича облигацияларни текширадилар ва **чиққан ютуқлар ҳақида Сизга маълум қиладилар.**

Сақлаш учун қабул қилинган облигациялар тўлиқ ёки қисман, сертификатлар эса фақат тўлиқ ҳолда унинг эгасига ёки эгаси томонидан ишонч қоғози ёзиб берилган шахсга берилади.

Эгасининг аризасига мувофиқ, қимматли қоғозлар унинг манзилига ёки бошқа шахснинг манзилига юборилиши мумкин.

Сақлаш учун топширилган облигациялар ва сертификатлар уларнинг эгасига ворислик муносабатларидан қатъи назар, битта ёки бир нечта шахсга васият қилиб қолдирилиши мумкин.

Облигацияларни ва сертификатларни сақлаб берганлик учун ҳақ олинади.

СССР Жамғармалар банки муассасаларига сақлаш учун қабул қилинган давлат заёми облигациялари ва сертификатларининг бутлиги давлат томонидан кафолатланади.

ОЙЛИК ИШ ҲАҚИНИ СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ МУАССАСАЛАРИ ОРҚАЛИ ОЛИШ — СИЗНИНГ МАНФААТИНГИЗГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ!

Сизнинг хоҳишингизга кўра ойлик иш ҳақингиз омонат бўйича турар жойингиздаги ёки иш жойингиздаги СССР Жамғармалар банкининг исталган муассасасига ўтказилиши мумкин.

Омонатдаги пулингизни ўзингиз учун қулай пайтда тўлиқ ёки қисман олишингиз мумкин.

Бундан ташқари, Сиз пулларни олиш учун исталган шахс номига ишонч қоғозини расмийлаштира оласиз.

ҲИСОБ ЧЕКИ

қиймати 100 сўм ва ундан ортиқ бўлган ҳар қандай саноат молларини харид қилишда ва бошқа кўпгина хизмат турлари учун ҳақ тўлашда, шунингдек, сайёҳлик сафарига чиқиш учун чет эл валютасини алмаштириб беришда

НАҚД ПУЛ ЎРНИГА ЎТАДИ

Ҳисоб чеклари мамлакатнинг бутун ҳудуди бўйлаб икки ой мобайнида ҳақиқий ҳисобланади ва СССР Жамғармалар банки муассасалари томонидан берилади.

ЁШЛАРНИНГ МУКОФОТЛИ ОМОНАТЛАРИ

18—30 ёшли фуқаролардан қабул қилинади.

Бунда ойлик мунтазам бадаллар йўли билан уч йил мобайнида жамғарма йиғилиб боради. Ҳисоб очилаётганда бадал миқдорини ўзингиз қуйидагича белгилайсиз: 10, 20, 30, 40 ёки 50 сўм.

Дастлабки бадал омонатчи паспортини шахсан кўрсатган тақдирда нақд пул билан олинади.

Қўшимча бадаллар Сизнинг топширишингизга биноан ишхонангиз бухгалтерияси томонидан ўтказилиши ёки тўланиши мумкин.

Бу турдаги омонат бўйича йилига 3,5 фоиз ҳисобида даромад тўланади, шундан 2 фоизи омонат қолдиғига қўшиб қўйилади, 1,5 фоизи эса жамғарма муҳлати сўнггида мукофот тариқасида тўланади.

СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ СИЗГА МУСТАҚИЛ ОЕҚҚА ТУРИШИНГИЗДА ВА ЎЗ ОИЛАВИЙ ДАРОМАДУ БУРОМАДЛАРИНГИЗНИ РЕЖАЛАШТИРИШДА ЁРДАМ БЕРАДИ!

БОЛАЛАР МАНФААТИНИ КЎЗЛОВЧИ МАҚСАДЛИ ОМОНАТЛАР БОЛАЛАРНИНГ МУСТАҚИЛ ҲАЁТ ЙЎЛИГА ҚАДАМ ҚЎЙИШИДА МАДАД БЕРАДИ

Бу омонатлар қариндошлик муносабатларидан қатъи назар 16 ёшга тўлмаган бола учун қабул қилинади.

Омонатни 10 йиллик сақланиш муддати тугаб, бола 16 ёшга тўлгач, йилига 4 фоиз ҳисобидан даромад тўланади.

Исталган миқдордаги қўшимча бадаллар нақд пул билан ҳам, пул ўтказиш йўли билан ҳам қабул қилинаверади. Омонатдан қисман пул берилмайди.

Омонат 10 йиллик сақлаш муддати тугагандан сўнг ва бола 16 ёшга тўлгандан кейин ҳам СССР Жамғармалар банки муассасасида бундан кейин ҳам сақлаш учун қолдирилса, шунингдек, омонат муҳлатидан илгари олинган тақдирда йилига 2 фоиз ҳисобидан даромад тўланади.

МАҚСАДЛИ ОМОНАТ — боланинг мустақиллик сари қўйган илк қадами саналади.

Бунда СССР Жамғармалар банки Сизга энг яхши ёрдамчи бўлади!

ЧЕК ДАФТАРЧАСИ

ҚУЛАЙЛИГИ ВА ФОЙДАЛИЛИГИ — ШУБҲАСИЗ!

Эгасининг номи ёзилган бу пул ҳужжатини Сизнинг номингизга талаб қилиб олгунча омонат ҳисоби очилган СССР Жамғармалар банки муассасасидан олишингиз мумкин. Чек дафтарчаси омонат миқдори атрофидаги исталган суммага ёзиб берилади.

Чек дафтарчаси ёзиб берилган кундан бошлаб икки йил мобайнида ҳақиқий ҳисобланади, бироқ Сиз ҳали 12 та узиб олинадиган чекнинг ҳаммасини ишлатиб улгурмаган бўлсангиз, унинг муҳлати яна икки йилга узайтирилиши мумкин.

Сиз саноат моллари ва маиший хизматлар учун чек билан ҳисоб-китоб қилишингиз мумкин.

Бундан ташқари, чек дафтарчасининг эгаси мажбур чек бўйича СССР Жамғармалар банкининг исталган муассасасида нақд пул олиши мумкин.

Паспорт кўрсатилган тақдирда чек ҳақиқий ҳисобланади.

ЧЕК ДАФТАРЧАСИНИНГ ЭГАСИ ОМОНАТЧИЛАРГА ТЕГИШЛИ БАРЧА АФЗАЛЛИКЛАРДАН ФОЙДАЛАНА ОЛАДИ: ОМОНАТЛАР БЎЙИЧА ҚИЛИНАДИГАН МУОМАЛАЛАР ТАРТИБИ ВА ЙИЛИГА 2 ФОИЗЛИК ДАРОМАД САҚЛАНИБ ҚОЛАДИ! СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ — СИЗНИНГ ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁР!

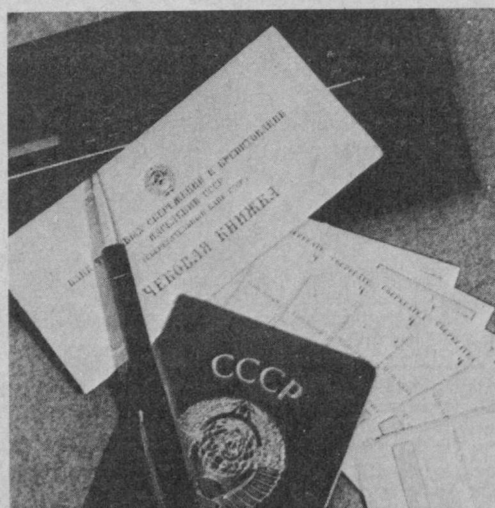

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ЛКЁИ Марказий Қомитети ва СССР Жамғармалар банки Ўзбекистон жумҳурият банки идорасининг ташаббуси билан

Ўзбекистон ССР Ёшлар пул-буюм лотереяси ташкил этилади!

Тираж 1990 йил 27-28 октябрда Тошкент шаҳрида ўтказилади.

Тиражда умумий суммаси 8 млн. сўмлик 24550 та ютуқ ўйналади. Жумҳуриятимизда биринчи марта шундай кўп миқдордаги автомобиллар ўйналмоқда, жумладан: «Волга» ГАЗ 24-10» автомашинаси (10 та), «Жигули ВАЗ-21063, ВАЗ-2109, ВАЗ-2105» «Москвич-412» ва «Запорожец ЗАЗ-968» автомашиналари (80 тадан), «Урал» мотоциклари (100 та), холодильниклар (100 та), телевизорлар (200 та), кир ювиш машиналари (200 та), шунингдек, электр хўжалик моллари; хорижга саёҳат йўлланмалари ва йирик пул ютуқлари ҳам ўйналади.

Битта лотерея билетининг баҳоси — 50 тийин.

ЁШЛАР ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИ БИЛЕТЛАРИНИ СОТИБ ОЛИШГА ШОШИЛИНГ, БАХТЛИ ТАСОДИФЛАР ИМКОНИЯТИНИ ҚЎЛДАН ЧИҚАРМАНГ!

СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН ЖУМҲУРИЯТ БАНКИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс: 64690.